

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

29 юни 2017 година*

„Преюдициално запитване — Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Европейска заповед за арест и процедури за предаване между държавите членки — Случаи, при които изпълнението може да бъде отказано — Член 4, точка 6 — Поемане от изпълняващата държава членка на изпълнението на наказанието съгласно националното ѝ право — Транспониране — Задължение за съответстващо тълкуване“

По дело C-579/15

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от rechtbank Амстердам (Първоинстанционен съд Амстердам, Нидерландия) с акт от 30 октомври 2015 г., постъпил в Съда на 6 ноември 2015 г., в рамките на производство за изпълнение на европейската заповед за арест, издадена срещу

Daniel Adam Popławski

в присъствието на

Openbaar Ministerie,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: J. L. da Cruz Vilaça, председател на състава, A. Tizzano, заместник-председател на Съда, изпълняващ функциите на съдия от пети състав, M. Berger (докладчик), A. Borg Barthet и F. Biltgen, съдии,

генерален адвокат: Y. Bot,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 28 септември 2016 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-н Popławski, от P. J. Verbeek, advocaat,

— за Openbaar Ministerie, от K. van der Schaft и J. Asbroek,

— за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman, B. Koopman и J. Langer, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

— за полското правителство, от В. Majczyna, в качеството на представител,

— за Европейската комисия, от R. Troosters и S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 февруари 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване е във връзка с тълкуването на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3).
- 2 Запитването е отправено във връзка с изпълнението в Нидерландия на европейска заповед за арест (наричана по-нататък „ЕЗА“), издадена от Sąd Rejonowy w Poznaniu (Районен съд Познан, Полша) срещу г-н Daniel Adam Popławski за нуждите на изпълнението в Полша на наказание лишаване от свобода.

Правна уредба

Правото на Съюза

Рамково решение 2002/584

- 3 Съображения 6 и 11 от Рамково решение 2002/584 гласят следното:

„(6) [ЕЗА] съгласно настоящото рамково решение е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, която прилага принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като "крайтъгълния камък" на съдебното сътрудничество.

[...]

- (11) В отношенията между държавите членки [ЕЗА] следва да замести всички предходни способи, свързани с екстрадицията, включително разпоредбите относно екстрадицията на дял III от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген [от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г. и влязла в сила на 26 март 1995 г. (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183]“.
- 4 В член 1, параграф 2 от това решение е предвидено следното:

„Държавите членки следва да изпълнят всяка [ЕЗА] въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение“.

- 5 Член 4 от посоченото рамково решение, озаглавен „Случаи, при които изпълнението на [ЕЗА] може да бъде отказано“, гласи:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни [ЕЗА]:

[...]

- 6) когато [ЕЗА] е издадена с оглед изпълнение на присъда за лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане и издирваното лице се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата страна, а същата поема изпълнението на присъдата или мярката, изискваща задържане съгласно националното си право;

[...]“.

Рамково решение 2008/909/ПВР.

- 6 Член 28 от Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 година за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз (ОВ L 327, 2008 г., стр. 27), озаглавен „Преходна разпоредба“, гласи:

„1. За исканията, получени преди 5 декември 2011 г., продължават да се прилагат действащите нормативни актове за трансфер на осъдени лица. За получените след тази дата искания се прилагат правилата, приети от държавите членки съгласно настоящото рамково решение.

2. Независимо от това, всяка държава членка може, при приемането на настоящото рамково решение, да декларира, че в случаите когато окончателното съдебно решение е постановено преди посочената в декларацията дата, тя, в качеството си на издаваща и изпълняваща държава, ще продължи да прилага действащите нормативни актове за трансфер на осъдени лица, приложими преди 5 декември 2011 г. Ако е направена такава декларация, тези актове ще се прилагат в такива случаи по отношение на всички останали държави членки, независимо от това дали са направили или не декларация в същия смисъл. Тази дата не може да бъде след 5 декември 2011 г. Посочената декларация се публикува в Официален вестник на Европейския съюз. Тя може да бъде оттеглена по всяко време“.

Нидерландското право

- 7 Член 6 от Overleveringswet (Закон относно предаването) от 29 април 2004 г.) (Stb. 2004, n° 195), който транспонира в нидерландското право Рамково решение 2002/584, в редакцията, приложима до влизането в сила на нидерландските разпоредби за прилагане на Рамково решение 2008/909 (наричан по-нататък „Законът относно предаването“), предвижда:

„1. Предаването на нидерландски гражданин може да бъде разрешено, когато то е поискано за наказателно разследване срещу него и според становището на изпълняващия съдебен орган се гарантира, че ако бъде осъден безусловно на лишаване от свобода в издаващата държава членка за деяние, за което се разрешава предаване, той може да изтърпи това наказание в Нидерландия.

2. Не се разрешава предаване на нидерландски гражданин, поискано с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода, наложено с влязла в сила присъда.

3. При отказ за предаване, който се основава единствено на разпоредбите на член 6, параграф 2 [...], прокуратурата уведомява издаващия съдебен орган, че е готова да изпълни съдебното решение съгласно процедурата по член 11 от Конвенцията за трансфер на осъдени лица[, подписана в Страсбург на 21 март 1983 г.] или на основание на друг приложим договор.

4. Прокуратурата уведомява незабавно нашия министър за [...] всеки отказ за предаване, съобщен с декларацията, предвидена в параграф 3, съгласно която Нидерландия е готова да поеме изпълнението на постановеното от чужд съд решение.

5. Параграфи 1—4 се прилагат и по отношение на чужденец с безсрочно разрешение за пребиваване, когато срещу него може да бъде образувано наказателно производство в Нидерландия във връзка с деянието, за което е [ЕЗА], и когато може да се предполага, че то няма да изгуби правото си на пребиваване в Нидерландия поради наказанието или мярката, която може да му бъде наложена след евентуалното предаване“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 8 С присъда от 5 февруари 2007 г., влязла в сила на 13 юли 2007 г., Sąd Rejonowy w Poznaniu (Районен съд, Познан) осъжда полския гражданин г-н Popławski условно на една година лишаване от свобода. С решение от 15 април 2010 г. същият съд разпорежда наказанието да бъде ефективно изтърпяно.
- 9 На 7 октомври 2013 г. същият съд издава ЕЗА срещу г-н М. Popławski, за да бъде изпълнено това наказание.
- 10 В главното производство относно изпълнението на тази ЕЗА rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам, Нидерландия) се пита дали трябва да приложи член 6, параграфи 2 и 5 от Закона относно предаването, предвиждащ случай, при който изпълнението на ЕЗА може да бъде отказано, по-конкретно в полза на лицата, които пребивават в Нидерландия, какъвто е случаят на г-н Popławski.
- 11 Запитващата юрисдикция отбелязва, че по силата на член 6, параграф 3 от Закона относно предаването, когато отказва изпълнение на ЕЗА, Нидерландия трябва да съобщи, че е „готова“ да поеме изпълнението на наказанието на основание на договор между тази държава и издаващата държава членка. Тя уточнява, че по делото в главното производство това поемане на изпълнението зависи от направено в този смисъл искане от Полша. Полското законодателство обаче не допускало такова искане, когато съответното лице е полски гражданин.
- 12 Запитващата юрисдикция подчертава, че при такова положение отказ за предаване би могъл да доведе до безнаказаност на лицето, срещу което е издадена ЕЗА. Наистина след постановяване на решението, с което предаването е отказано, поемането на изпълнението на наказанието би могло да се окаже невъзможно, по-конкретно поради липсата на искане в този смисъл от издаващата държава членка и тази невъзможност не би имала никакво отражение върху решението, с което се отказва предаването на издирваното лице.
- 13 При тези обстоятелства, тъй като има съмнения относно съответствието на член 6, параграфи 2—4 от Закона относно предаването на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, което позволява да се откаже предаването само когато изпълняващата държава членка „поема“

изпълнението на наказанието съгласно националното си право, *Rechtbank Amsterdam* (Първоинстанционен съд Амстердам) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Може ли държава членка така да транспонира член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 в националното си право, че:

- изпълняващият съдебен орган да е автоматично длъжен да откаже предаване на гражданин на изпълняващата държава членка или пребиваващо в нея лице за целите на изпълнението на наложено наказание,
- този отказ да води *ipso iure* до готовност на тази държава членка да поеме изпълнението на наказанието лишаване от свобода, наложено на съответния гражданин или съответното пребиваващо лице,
- решението за поемане на изпълнението да се взема [обаче] едва след отказа лицето да бъде предадено за целите на изпълнението на наказанието му и вземането на положително решение в този смисъл да зависи, първо, от наличието на правна основа за това, предвидена в действащ договор между издаващата и изпълняващата държава членка, второ, от предвидените в този договор условия и трето, от съдействието на издаващата държава членка, например чрез подаването на съответно искане,

поради което е налице риск след отказа да предаде съответното лице за изпълнение на наказанието му изпълняващата държава членка да не може да поеме изпълнението на това наказание, а същевременно този риск не се отразява на задължението да се откаже предаване на лицето?

2) При отрицателен отговор на първия въпрос

- а) може ли националният съд да приложи пряко разпоредбите на Рамково решение 2002/584, въпреки че съгласно член 9 от Протокол (№ 36) относно преходните разпоредби [(ОВ С 326, 2012 г., стр. 322)] след влизането в сила на Договора от Лисабон правните последици на посоченото рамково решение се запазват дотогава, докато то не бъде отменено, обявено за нищожно или изменено; и
- б) ако това е така, достатъчно точен и безусловен ли е член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, за да може да бъде приложен от националния съд?

3) Ако отговорите на първия въпрос и на втория въпрос, буква б) са отрицателни, може ли държавата членка, чието национално право допуска поемане на изпълнението на чуждестранно наказание лишаване от свобода само в случай че в съответен договор е предвидено основание за това, така да транспонира член 4, точка 6 от това рамково решение в националното си право, като тълкува тази разпоредба в смисъл, че самият член 4, точка 6 от Рамковото решение да се смята за необходимото договорно основание, с цел да се избегне рискът от безнаказаност, свързан с националното изискване за наличие на договорно основание?

4) Ако отговорите на първия въпрос и на втория въпрос, буква б) са отрицателни, може ли изпълняващата държава членка така да транспонира член 4, точка 6 от посоченото рамково решение в националното си право, че отказът за предаване на пребиваващо в изпълняващата държава членка лице, което е гражданин на друга държава членка, да зависи от предпоставката изпълняващата държава членка да има наказателна юрисдикция за посочените в европейската заповед за арест деяния и да няма фактически пречки за (евентуалното) провеждане на наказателно производство за тези деяния в изпълняващата държава членка срещу пребиваващото в нея лице (каквато пречка би представлявал отказът

на издаващата държава членка да изпрати преписката по наказателното дело), а същевременно да не се предвижда подобна предпоставка за отказа за предаване на гражданин на изпълняващата държава членка?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

- 14 Преюдициалните въпроси са относно съответствието на Рамково решение 2002/584 на национална правна уредба, която вече не е в сила, тъй като е била отменена и заменена с национални разпоредби за транспонирането на Рамково решение 2008/909.
- 15 Запитващата юрисдикция смята, че тази правна уредба е приложима по делото в главното производство по-конкретно с оглед на факта, че на основание член 28 от Рамково решение 2008/909 Кралство Нидерландия е направило декларация, в която по същество заявява, че ще продължи да прилага спрямо влезлите в сила преди 5 декември 2011 г. присъди, като постановената срещу г-н Popławski, правните актове, предхождащи това рамково решение, относно предаването на осъдени лица. Европейската комисия обаче оспорва валидността на тази декларация, както и валидността на аналогичната декларация, направена от Република Полша, и смята, че положението, предмет на делото в главното производство, обратно на това, което смята запитващата юрисдикция, се урежда от националните разпоредби, с които се транспонира Рамково решение 2008/909.
- 16 В това отношение Съдът вече се е произнесъл, че по принцип той трябва да преценява само обстоятелствата, които запитващата юрисдикция е решила да му представи в преюдициалното си запитване. Така, що се отнася до прилагането на релевантната национална правна уредба, Съдът трябва да се придържа към положението, което запитващата юрисдикция счита за установено (решение от 8 юни 2016 г. Hünnebeck, C-479/14, EU:C:2016:412, т. 36 и цитираната съдебна практика). Впрочем от постоянната практика на Съда следва, че въпросите, които са свързани с тълкуването на правото на Съюза и са поставени от националния съд в нормативната и фактическата рамка, която той определя съгласно своите правомощия и проверката на чиято точност не е задача на Съда, се ползват с презумпция за релевантност (решение от 8 декември 2016 г., Eurosaneamientos и др., C-532/15 и C-538/15, EU:C:2016:932, т. 28 и цитираната съдебна практика).
- 17 При това положение следва да се отговори на въпросите, поставени от запитващата юрисдикция, въз основа на описаната от нея правна и фактическа обстановка.

По първия въпрос

- 18 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка, с която се транспонира тази разпоредба, която предвижда, когато предаването на чужд гражданин, притежаващ разрешение за пребиваване за неопределен срок на територията на тази държава членка, е поискано от друга държава членка, за да бъде изпълнено наложено на този гражданин с влязла в сила присъда наказание лишаване от свобода, от една страна, не допуска това предаване и от друга страна, предвижда само задължение за съдебните органи на първата държава членка да съобщят на съдебните органи на втората държава членка, че са готови да поемат изпълнението на присъдата, без обаче към датата на отказа за предаване реалното поемане на изпълнението да е гарантирано и без освен това, в случай че това поемане впоследствие се окаже невъзможно, този отказ да може да бъде оспорен.

- 19 В това отношение, първо, от член 1, параграф 2 от Рамково решение 2002/584 се установява, че в него е утвърден принципът, че държавите членки изпълняват всяка ЕЗА въз основа на принципа на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на същото рамково решение. Както Съдът вече се е произнесъл, освен при извънредни обстоятелства, изпълняващите съдебни органи могат да откажат да изпълнят такава заповед за арест само в предвидените в това рамково решение изчерпателно изброени случаи, при които може да се откаже изпълнение, и за изпълнението на ЕЗА не могат да се поставят други условия, освен изчерпателно уредените в посоченото рамково решение (вж. в този смисъл решение от 5 април 2016 г., *Aganoyosi и Căldărașu*, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 80 и 82 и цитираната съдебна практика). Следователно изпълнението на ЕЗА е принципът, а отказът да бъде изпълнена, се счита за изключение, което трябва да се прилага стриктно.
- 20 След това трябва да се припомни, че в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 се посочва случай, при който изпълнението на ЕЗА може да бъде отказано и изпълняващият съдебен орган „може“ да откаже да изпълни такава заповед, издадена с оглед на изпълнение на наказание лишаване от свобода, по-специално когато издирваното лице пребивава в изпълняващата държава членка, какъвто е случаят по делото в главното производство, и когато тази държава „поема“ изпълнението на наказанието съгласно националното си право.
- 21 Следователно, както отбелязва в точка 30 от заключението си генералният адвокат, от самия текст на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 следва, че когато държава членка реши да транспонира тази разпоредба в националното си право, изпълняващият съдебен орган трябва все пак да има право на преценка дали да откаже изпълнението на ЕЗА. В това отношение посоченият орган трябва да може да вземе предвид целта на уредения в тази разпоредба случай, при който изпълнението на ЕЗА може да бъде отказано, която цел според утвърдената практика на Съда е да позволи на изпълняващия съдебен орган да отдаде особено значение на възможността за увеличаване на шансовете за социална реинтеграция на издирваното лице след изтърпяване на наложеното му наказание (вж. в този смисъл решение от 5 септември 2012 г., *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, т. 32 и цитираната съдебна практика).
- 22 Както отбелязва генералният адвокат в точка 45 от заключението си, от текста на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 следва също, че отказът да бъде изпълнена ЕЗА, предполага изпълняващата държава членка наистина да поеме изпълнението на наказанието лишаване от свобода, наложено на издирваното лице, така че във всеки случай не може да се счита, че само фактът, че тази държава заявява „готовност“ да поеме изпълнението на това наказание, може да оправдае такъв отказ. От това следва, че преди всеки отказ да бъде изпълнена ЕЗА, трябва да се направи проверка от страна на изпълняващия съдебен орган на възможността за реално изпълнение на наказанието съгласно националното му право. Когато не е възможно изпълняващата държава членка да поеме ефективното изпълнение на наказанието, изпълняващият съдебен орган трябва да изпълни ЕЗА и следователно да предаде издирваното лице на издаващата държава членка.
- 23 Поради това не може да се приеме, че правна уредба на държава членка, с която се транспонира член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, като се предвижда, че нейните съдебни органи са длъжни във всеки случай да откажат да изпълнят ЕЗА, когато издирваното лице пребивава в тази държава членка, без тези органи да имат каквато и да е свобода на преценка и без тази държава членка да поеме ефективното изпълнение на наложеното на издирваното лице наказание лишаване от свобода, създавайки по този начин опасност това издирвано лице да не бъде наказано, е в съответствие с посоченото рамково решение.
- 24 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка за транспонирането на тази разпоредба, която, когато друга държава членка е поискала да ѝ бъде

предаден чужд гражданин, притежаващ разрешение за пребиваване за неопределен срок на територията на тази държава членка, за да бъде изпълнено наложено на този гражданин с влязла в сила присъда наказание лишаване от свобода, от една страна, не допуска това предаване и от друга страна, предвижда само задължение за съдебните органи на първата държава членка да съобщят на съдебните органи на втората държава членка, че са готови да поемат изпълнението на тази присъда, без обаче към датата, на която се отказва предаването, реалното поемане на изпълнението да е гарантирано и без освен това, в случай че това поемане впоследствие се окаже невъзможно, този отказ да може да бъде оспорен.

По втория и по третия въпрос

- 25 С втория и третия преюдициален въпрос, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали разпоредбите на Рамково решение 2002/584 имат директен ефект, и при отрицателен отговор, дали нидерландското право може да се тълкува в съответствие с правото на Съюза в смисъл, че когато държава членка поставя поемането на изпълнение на наказанието лишаване от свобода в зависимост от наличието в международен договор на правна основа за това, самият член 4, точка 6 от това рамково решение представлява необходимото съгласно националното право договорно основание.
- 26 Във връзка с това следва да се отбележи, че Рамково решение 2002/584 няма директен ефект. Наистина това рамково решение е прието въз основа на стария трети стълб на Европейския съюз, по-конкретно въз основа на член 34, параграф 2, буква б) ЕС (в редакцията отпреди Договора от Лисабон). Тази разпоредба предвижда обаче, че рамковите решения не могат да имат директен ефект (вж. по аналогия решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов, С-554/14, EU:C:2016:835, т. 56).
- 27 Следва да се добави, че според член 9 от Протокол (№ 36) относно преходните разпоредби правните последици от актовете на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, приети въз основа на Договора за ЕС преди влизането в сила на Договора от Лисабон, се запазват дотогава, докато тези актове не бъдат отменени, обявени за нищожни или изменени в приложение на Договорите. Както отбелязва обаче генералният адвокат в точка 67 от заключението си, Рамково решение 2002/584 не е било отменено, обявено за нищожно или изменено след влизането в сила на Договора от Лисабон.
- 28 Въпреки че разпоредбите на Рамково решение 2002/584 не могат да имат директен ефект, в съответствие с член 34, параграф 2, буква б) ЕС, то е обвързващо за държавите членки по отношение на постигането на даден резултат, като същевременно оставя на националните органи свобода по отношение на формата и средствата за постигането му (вж. по аналогия решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов, С-554/14, EU:C:2016:835, т. 56)
- 29 В случая, както следва от точки 19—24 от настоящото решение, когато предвидените в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 условия не са налице, член 1, параграф 2 от това решение задължава държавите членки да изпълнят всяка ЕЗА въз основа на принципа на взаимното признаване.
- 30 При това положение следва да се припомни, че според постоянната практика на Съда държавите членки трябва да вземат всички общи и специални мерки, необходими за осигуряване на изпълнението на задълженията им по рамково решение (вж. в този смисъл по аналогия решение от 16 юни 2005 г., Pupino, С-105/03, EU:C:2005:386, т. 42).
- 31 По-конкретно от постоянната практика на Съда следва, че задължителният характер на рамково решение води до задължение за националните органи, включително националните юрисдикции, да тълкуват националното право в съответствие с правото на Съюза. Следователно при

- прилагането на националното право тези юрисдикции, които трябва да го тълкуват, са длъжни да го правят, доколкото е възможно, с оглед на текста и целта на рамковото решение, за да се постигне търсеният с него резултат. Това задължение за съответстващо тълкуване на националното право е присъщо на системата на Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като дава възможност на националните юрисдикции в рамките на своята компетентност да осигурят пълната ефективност на правото на Съюза, когато се произнасят по споровете, с които са сезирани (решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов, С-554/14, EU:C:2016:835, т. 58 и 59 и цитираната съдебна практика).
- 32 Разбира се, при прилагането на този принцип за съответстващо тълкуване на националното право има определени ограничения. Така задължението на националния съд да се съобразява със съдържанието на рамково решение при тълкуване и прилагане на релевантните норми на националното си право, се ограничава от общите принципи на правото, по-специално принципите на правна сигурност и недопускане на прилагане с обратна сила. Тези принципи по-специално не допускат посоченото задължение да наложи — на основание на рамково решение и независимо от наличието на приет за неговото прилагане закон — определяне или утежняване на наказателната отговорност на лица, които с действията си са нарушили неговите разпоредби (решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов, С-554/14, EU:C:2016:835, т. 62—64 и цитираната съдебна практика).
- 33 Принципът на съответстващо тълкуване не може освен това да служи за основа на тълкуване *contra legem* на националното право (решение от 28 юли 2016 г., JZ, С-294/16 PPU, EU:C:2016:610, т. 33 и цитираната съдебна практика).
- 34 При все това принципът на съответстващо тълкуване изисква националните юрисдикции да използват всички свои правомощия, като вземат предвид цялото вътрешно право и като приложат признатите от последното методи за тълкуване, за да гарантират пълната ефективност на съответното рамково решение и да стигнат до разрешение, което съответства на преследваната от него цел (решение от 5 септември 2012 г., Lopes Da Silva Jorge, С-42/11, EU:C:2012:517, т. 56 и цитираната съдебна практика).
- 35 В този контекст Съдът вече се е произнесъл, че задължението за съответстващо тълкуване налага на националните юрисдикции при необходимост да изменят постоянната съдебна практика, ако тя се основава на тълкуване на националното право, което е несъвместимо с целите на рамково решение (решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов, С-554/14, EU:C:2016:835, т. 67 и цитираната съдебна практика).
- 36 Съдът е постановил също, че когато национална юрисдикция смята, че не е възможно да тълкува разпоредба от вътрешното право в съответствие с рамково решение, тъй като е обвързана от тълкуването на тази национална разпоредба в тълкувателно решение на националния Върховен съд, тя трябва да осигури пълното действие на рамковото решение, като при необходимост по собствена инициатива не приложи възприетото от националния Върховен съд тълкуване, когато това тълкуване не е съвместимо с правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов, С-554/14, EU:C:2016:835, т. 69 и 70).
- 37 След тези уточнения трябва да се подчертае, че в случая, макар задължението за националния съд да гарантира пълното действие на Рамково решение 2002/584 да води до задължение за нидерландската държава да изпълни спорната ЕЗА или при отказ да гарантира ефективното изпълнение на постановената в Полша присъда, то не се отразява по никакъв начин на определянето на наказателната отговорност на г-н Popławski, която произтича от постановената срещу него на 5 февруари 2007 г. присъда от Sąd Rejonowy w Poznaniu (Районен съд, Познан), и на по-силно основание не може да се счита, че то води до утежняване на тази отговорност.

- 38 Следва също да се отбележи, че запитващата юрисдикция смята, обратно на това, което твърди Openbaar Ministerie (Прокуратурата, Нидерландия) в съдебното заседание, че не би могло декларацията, с която тази институция съобщава на издаващия съдебен орган, че въз основа на член 6, параграф 3 от Закона относно предаването е готова да поеме изпълнението на наказанието, на което се основава съответната ЕЗА, да се тълкува като истинско поемане от нидерландската държава на изпълнението на това наказание, освен ако член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 представлява договорно правно основание по смисъла на член 6, параграф 3 от Закона относно предаването за ефективното изпълнение на такова наказание в Нидерландия.
- 39 Във връзка с това следва да се припомни, че според постоянната практика на Съда той не е компетентен да тълкува вътрешното право на държава членка (решение от 16 февруари 2017 г., Agro Foreign Trade & Agency, C-507/15, EU:C:2017:129, т. 23 и цитираната съдебна практика). Следователно само запитващата юрисдикция може да прецени дали нидерландското право може да се тълкува в смисъл, че приравнява Рамково решение 2002/584 на такова договорно правно основание по смисъла на член 6, параграф 3 от Закона относно предаването.
- 40 Все пак Съдът, на който е възложено в рамките на преюдициално производство да даде полезен отговор на националния съд, е компетентен да даде указания, изведени от преписката по делото в главното производство и от представените му писмени и устни становища, за да може националният съд да се произнесе (вж. в този смисъл решение от 17 юли 2014 г., Leone, C-173/13, EU:C:2014:2090, т. 56).
- 41 С оглед на това следва да се отбележи, от една страна, че според съображение 11 от Рамково решение 2002/584 в отношенията между държавите членки ЕЗА следва да замести всички предходни способи, свързани с екстрадицията, включително разпоредбите относно екстрадицията на дял III от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген, посочена в точка 3 от настоящото решение, които са свързани с тези въпроси. Тъй като това рамково решение е заменило всички съществували конвенции по тези въпроси между различните държави членки и то съществува успоредно с конвенциите за екстрадиция, обвързващи различните държави членки с трети държави, като същевременно има собствен правен режим, определен от правото на Съюза, приравняването на това рамково решение на такава конвенция не изглежда от пръв поглед изключено.
- 42 От друга страна, в Рамково решение 2002/584 няма нито една разпоредба, въз основа на която да може да се направи извод, че то не допуска изразът в член 6, параграф 3 от Закона относно предаването „друг приложим договор“ да се тълкува в смисъл, че включва също и член 4, точка 6 от това рамково решение, при положение че такова тълкуване би позволило да се гарантира, че изпълняващият съдебен орган ще използва възможността да откаже да изпълни ЕЗА само при условие че може да гарантира ефективното изпълнение в Нидерландия на присъдата, постановена срещу г-н Popławski, и по този начин да доведе до разрешение, съответстващо на преследваната с това рамково решение цел.
- 43 При това положение на втория и на третия въпрос следва да се отговори, че разпоредбите на Рамково решение 2002/584 нямат директен ефект. Все пак компетентната национална юрисдикция трябва, като вземе предвид цялото вътрешно право и като приложи признатите от него методи на тълкуване, да тълкува разглежданите в главното производство национални разпоредби, доколкото е възможно, в светлината на текста и на целите на това рамково решение, което в настоящия случай предполага, че при отказ да се изпълни ЕЗА, издадена за предаването на лице, осъдено в издаващата държава членка с влязла в сила присъда на лишаване от свобода, самите съдебни органи на изпълняващата държава членка са длъжни да гарантират ефективното изпълнение на наложеното на това лице наказание.

По четвъртия въпрос

- 44 С четвъртия въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска държава членка да откаже да изпълни ЕЗА, издадена с оглед на предаването на лице, гражданин на друга държава членка, което с влязла в сила присъда е осъдено на лишаване от свобода, единствено с мотива че първата държава членка смята да образува срещу това лице наказателно преследване във връзка със същите деяния, за които е постановена тази присъда, при положение че тази държава членка редовно отказва да предаде собствените си граждани за изпълнението на присъди, с които са осъдени на лишаване от свобода.
- 45 Във връзка с това следва да се посочи, че в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 няма нищо, което да позволява тази разпоредба да се тълкува в смисъл, че допуска съдебният орган на държава членка да откаже да изпълни ЕЗА, когато ново наказателно преследване за същите деяния, които са предмет на влязлата в сила присъда, постановена срещу издирваното лице, би могло да бъде образувано срещу него на собствената ѝ територия.
- 46 Наистина, освен факта, че тази възможност изобщо не се споменава в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, налага се изводът, че такова тълкуване би било в противоречие с член 50 от Хартата на основните права на Европейския съюз, в който по-конкретно се предвижда, че никой не може да бъде подложен на наказателно преследване за престъпление, за което вече е бил оправдан или осъден на територията на Съюза с окончателно съдебно решение в съответствие със закона.
- 47 Поради това, тъй като във всеки случай това тълкуване не е в съответствие с правото на Съюза, не е необходимо да се взема становище по въпроса дали то би довело до възможна дискриминация между гражданите на Нидерландия и гражданите на другите държави членки, която също не е в съответствие с правото на Съюза.
- 48 С оглед на изложеното по-горе на четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да откаже да изпълни ЕЗА, издадена с оглед на предаването на лице, осъдено с влязла в сила присъда на лишаване от свобода, единствено с мотива че тази държава членка смята да образува срещу това лице наказателно преследване за същите деяния, за които е постановена тази присъда.

По съдебните разноски

- 49 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

- 1) **Член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка за транспонирането на тази разпоредба, която, когато друга държава членка е поискала да ѝ бъде предаден чужд гражданин, притежаващ разрешение за пребиваване за неопределен срок на територията на тази държава членка, за да бъде изпълнено наложено на този гражданин с влязла в сила присъда наказание лишаване от свобода,**

от една страна, не допуска това предаване и от друга страна, предвижда само задължение за съдебните органи на първата държава членка да съобщят на съдебните органи на втората държава членка, че са готови да поемат изпълнението на тази присъда, без обаче към датата, на която се отказва предаването, реалното поемане на изпълнението да е гарантирано и без освен това, в случай че това поемане впоследствие се окаже невъзможно, този отказ да може да бъде оспорен.

- 2) Разпоредбите на Рамково решение 2002/584 нямат директен ефект. Все пак компетентната национална юрисдикция трябва, като вземе предвид цялото вътрешно право и като приложи признатите от него методи на тълкуване, да тълкува разглежданите в главното производство национални разпоредби, доколкото е възможно, в светлината на текста и на целите на това рамково решение, което в настоящия случай предполага, че при отказ да се изпълни европейска заповед за арест, издадена за предаването на лице, осъдено в издаващата държава членка с влязла в сила присъда на лишаване от свобода, самите съдебни органи на изпълняващата държава членка са длъжни да гарантират ефективното изпълнение на наложеното на това лице наказание.
- 3) Член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с оглед на предаването на лице, осъдено с влязла в сила присъда на лишаване от свобода, единствено с мотива че тази държава членка смята да образува срещу това лице наказателно преследване за същите деяния, за които е постановена тази присъда.

Подписи